

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการรับประทานเนื้อไก่เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้นิยมรับประทานอาหารสุขภาพ ซึ่งไก่พื้นเมืองเป็นหนึ่งในตัวเลือกของผู้บริโภคเนื่องจากเนื้อไก่มีไขมันน้อย เนื้อแน่น รสชาติอร่อย และวิธีการเลี้ยงแบบธรรมชาติปราศจากสารเคมี แต่เนื่องจากไก่พื้นเมืองมีหลากหลายสายพันธุ์ตามท้องถิ่นที่เลี้ยง มีอัตราการเจริญเติบโตแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่ในการเลี้ยง และมีการสูญหายของลักษณะประจำสายพันธุ์ตามสภาพกาลเวลา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกพันธุ์ไก่พื้นเมืองบนพื้นที่สูงที่มีสมรรถภาพการผลิตสำหรับบริโภคและส่งเสริมเป็นอาชีพ โดยทำการคัดเลือกพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่มีสมรรถภาพที่ดีอย่างน้อย 5 สายพันธุ์ จากการทดสอบในปี 2561 จำนวน 10 สายพันธุ์ ได้แก่ 1) สายห้วยน้ำกั้น อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย 2) สายจอมทอง จ.เชียงใหม่ 3) สายลี จ.ลำพูน 4) สายปางแดงใน อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ และ 5) สายแม่ฮ่องสอน

ทดสอบสมรรถภาพการผลิตไก่ขุนในพื้นที่ 3 ระดับความสูงจากน้ำทะเล คือ ระดับความสูงต่ำกว่า 500 เมตรจากระดับน้ำทะเล ได้แก่ฟาร์มปศุสัตว์มูลนิธิโครงการหลวง เมื่อนำไก่ 5 สายพันธุ์ มาทดสอบพบว่าไก่พื้นเมืองสายลีมีอัตราการเจริญเติบโตต่อวันเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 12.80 กรัม./วัน และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 0.39 ระดับความสูง 500-1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่ เมื่อนำไก่ 5 สายพันธุ์ มาทดสอบพบว่าไก่พื้นเมืองสายแม่ฮ่องสอน มีอัตราการเจริญเติบโตต่อวันเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 10.88 กรัม/วัน และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 0.46 ขณะที่ระดับความสูง 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเลขึ้นไป ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่ และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 0.43

เมื่อนำไก่ 5 สายพันธุ์ มาทดสอบพบว่าไก่พื้นเมืองสายแม่ฮ่องสอน มีอัตราการเจริญเติบโตต่อวันเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 11.69 กรัม/วัน สำหรับการทดสอบสมรรถภาพการผลิตของไก่พ่อแม่พันธุ์ พบว่าอายุเมื่อเริ่มผสมพันธุ์ที่ 20 สัปดาห์ น้ำหนักที่ไข่ฟองแรกเพศเมียเฉลี่ย 0.7 กก. โดยมีน้ำหนักไข่ฟองแรกเฉลี่ยเท่ากับ 50 กรัม อัตราการฟักออก 50-60 เปอร์เซ็นต์ สมรรถภาพการผลิตพ่อแม่พันธุ์ในแต่ละสายพบว่า พ่อแม่พันธุ์สายลี มีเปอร์เซ็นต์ไข่มีเชื้อสูงที่สุด 89.75% ด้านเปอร์เซ็นต์การฟักออกของไข่มีเชื้อพบว่า มีค่าสูงที่สุด 65.65%

คำสำคัญ: ไก่พื้นเมือง พื้นที่สูง